

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Pb 325
1502 MOSS

Vår dato: 02.03.2022
Vår referanse: 22/25016 - 2
Deres dato: 27.01.2022
Deres referanse:

Landbruksdirektoratets uttalelse knyttet til forvaltningsplanen for region 4

Rovviltnemnda i region 4 har revidert sin forvaltningsplan for rovvilt i region 4, og oversendt utkast til ny plan til Landbruksdirektoratet for uttalelse. Planen redegjør for strategier og prioriteringer i rovviltprioriterte og beiteprioriterte områder på en oversiktlig måte. Imidlertid er det noen uklarheter med hensyn til soneringen. Blant annet er det kartfestet beiteprioritert områder innenfor forvaltningsområdet for ulv, mens det er mangelfull kartfesting og beskrivelse av forvaltningsområdet for gaupe.

Generelt

Rovviltnemndas ansvar og oppgaver er beskrevet i forskrift om forvaltning av rovvilt, utarbeidelse av regional forvaltningsplan for rovvilt er en av oppgavene. Forvaltningsplanen revideres normalt etter behov og minst en gang per valgperiode. Gjeldende forvaltningsplan ble revidert og vedtatt i 2014.

Revidert forvaltningsplan innebærer ingen større endringer, da overordna føringer med hensyn til forvaltningsområde for ulv, omtalt som ulvesonen, ligger fast. Planen har vært på bred høring og endelig utkast ble fremmet av rovviltnemnda i oktober 2021.

I forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 6 står følgende om Landbruksdirektoratets oppgave: «Landbruksdirektoratet skal gjennom sin uttalelse bidra med kunnskap om forvaltning av sau og tamrein, hvordan den geografiske differensierte forvaltningen best kan ivaretas og hvordan landbrukets virkemidler eventuelt kan benyttes for å redusere tapene av sau og tamrein til rovvilt i de rovviltprioriterte områdene».

Landbruksdirektoratets merknader

Den framlagte planen har en utfyllende og godt dekkende innledning. Her beskrives politisk bakgrunn, føringer og lovverk.

Under kapitlet *Roller i den regionale rovviltforvaltningen* mangler omtale av Landbruksdirektoratets rolle. Det kan her omtales at Landbruksdirektoratet ivaretar den landbruksfaglige siden av den todelte målsettingen i rovviltpolitikken, og legger til rette informasjon om ressursgrunnlaget og utviklingen i beitenæringene. Vi bidrar til kompetanseoppbygging hos regional og kommunal landbruks- og reindriftsforvaltning, samt bedring av kunnskapsstatusen om verdiskapingspotensial og mulige målkonflikter knyttet til ulik arealbruk, herunder utmarksressursene. I forbindelse med revisjon av forvaltningsplaner er rollen, som nevnt over, beskrevet i rovviltforskriften. Landbruksdirektoratets rolle bør også fremgå av Figur 1, parallelt med Mattilsynets rolle.

Under kapitlet *Beitebruk* vil det etter Landbruksdirektoratets vurdering være formålstjenlig å oppgi referanser til kilder for beitestatistikk fremfor å oppgi siste års tall. Siste års tall er mindre relevant i forvaltningsplanens virketid. Dersom tall skal oppgis anbefaler vi at det begrenses til tidsserier og at sekretariatet kvalitetssikrer disse. Oppgitt oppslutning om organisert beitebruk (OBB) for Oslo og Viken på 94 % bør eksempelvis korrigeres til 84 %. Oppgitt tekst for tabell 2 bør også endres. Videre bør det ved omtale av tap av sau på beite klart fremgå om tall fra OBB, produksjonstilskudd eller søknad om erstatning benyttes. Eksempelvis bør det fra figur 11 klart fremgå hvilke data det vises til. Beitebruk beskrives også i kapitlet om geografisk differensiering og forvaltningsområder, med et kart over beiteprioritert område og områder innenfor, og utenfor, dette området som har sau på fritt utmarksbeite. Kartet bygger på på historisk bruk av området, mens beitebruken vil kunne være dynamisk og endres over år. Et høyt detaljeringsnivå på form for beitebruk er ikke nødvendig i forvaltningsplanens beskrivelse av soneinndeling. Det vil her være tilstrekkelig å skille mellom beiteprioritert og rovviltprioritert område. Alternativt kan beitebruken beskrives i eget kart som en del i fremstilling landbruk og beitebruk i forvaltningsområdet til region 4.

Under kapitlet *Rovvilt og andre samfunnsinteresser* omtales virkningen av forvaltningen i stort. Etter Landbruksdirektoratets vurdering kan det her også vurderes å omtale hvordan dagens forvaltning bidrar til å påvirke matproduksjon, bosetning og drift av landbrukseiendommer i regionen.

Under kapitlet *Samordning av økonomiske virkemidler* omtales blant annet ordningen tilskudd til tiltak i beiteområder. Landbruksdirektoratet presiserer at ordningen ikke har til hensikt å prioritere beite- og sankelag med høye tap til rovvilt, eller utarbeidelse av beredskapsplaner knyttet til potensielle rovviltsituasjoner. Rovviltforebyggende tiltak finansieres over miljøforvaltningens budsjett.

Under kapitlet *Kunnskapsbehov* er det omtalt et behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget for tappsårsaker i enkelte områder. I tillegg kan det vurderes om det er behov for å kartlegge samlede arealeffekter, herunder effekter på utmarksbasert næringsliv og økonomiske ringvirkninger av slike endringer.

Under kapitlet *Geografisk differensiering og forvaltningsområder* er ulvesonen kartfestet, mens et tilsvarende forvaltningsområde for gaupe er ikke kartfestet eller beskrevet. Vi går ut fra at det her ikke er overlapp mellom forvaltningsområdet for gaupe og arealet som er kartfestet som beiteprioritert område. Dersom ulvesonen også er forvaltningsområde for gaupe bør dette vurderes kartfestet eller beskrevet i planen. Videre har planen noen områder nord-vest i ulvesonen som samtidig er avsatt som beiteprioritert

område for husdyr på fritt utmarksbeite. Landbruksdirektoratet viser til målsetningen om arealdifferensiert forvaltning, og potensielle utfordringer med å kombinere beiteprioritert område med ulvesonen. Eventuelle hensyn som ligger til grunn for denne prioriteringen bør framkomme av planen.

Planen redegjør for strategier og prioriteringer, økonomiske virkemidler og uttak av rovvilt, i og utenfor beiteprioritert område på en oversiktlig måte. Det er likevel behov for ytterligere avklaringer rundt de, relativ små, områdene hvor ulvesonen overlapper beiteprioritert område.

Under kapitlet *Samordning av økonomiske virkemiddel* er de landbrukspolitiske virkemidlene presentert og redegjort for på en god måte.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefthing
seksjonssjef

Julie Vesterhus
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvalteren i Oslo og Viken Pb 325

1502 MOSS

Kopi til:

Miljødirektoratet

Pb 5672 Sluppen

7485 TRONDHEIM